

FORMELE ȘI METODELE DE PERFECTIONARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ A CORPULUI PROFESORAL-DIDACTIC AL FACULTĂȚII DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI ȘI ARTE

LIPSA CLARITĂȚII PROBLEMEI LA NIVEL UNIVERSITAR ȘI NAȚIONAL SUB URMĂTOARELE ASPECTE:

- * regulament clar și rigid, la nivel de universitate, dar și la nivel de minister (în raport cu învățământul preuniversitar, unde lucrurile sunt “așezate” demult);
- * ambiguitate vizavi de această activitate în diferite documente și lipsa corelației dintre aceste documente (Regulamentul ME din 1995, Regulamentul universității, Anexa la Regulamentul de acordare a sporului la salariu; Planul individual de activitate al cadrului didactic; Regulamentul cu privire la alegerile prin concurs ...);
- * regulament (norme) de cuantificare clară a acestei activități în puncte / în credite: *de la... până la...*;
- * obligativitate strictă în respectarea acestei forme de activitate;
- * programarea activității la nivel de cadru didactic, de catedră, de universitate;
- * departament (unitate managerială) la nivel de universitate specializat (ă) în domeniu;
- * conceptualizare clară la nivel de mentalitate a diferenței dintre doi termeni și, respectiv, conținutul lor: *perfectionare* și *formare continuă*. Or *perfectionare*, ca termen tradițional (vechi) înseamnă una, iar *formare continuă*, care e un termen din realitatea nouă, înseamnă altceva;
- * corelația acestei activități cu celelalte activități ale cadrului didactic universitar cu impactul de rigoare asupra activității didactice, activității științifice ș.a.

CONCLUZIE TRANZITORIE – 1:Ceea ce se face (dar, totuși, ceva se face) se face arbitrar, aleatoric, ocazional, improvizatoric; într-un cuvânt, care și cum poate.

CARE-I CAUZA? Suntem în perioada de tranziție în această problemă. Poate chiar tranziția încă nici n-a început aici cu adevărat, nu mai vorbim de reformă. (Ne referim la nivel național).

CARE ESTE SITUAȚIA PRIVIND FORMAREA CONTINUĂ LA FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI ȘI ARTE ?

FORMELE CARE SE PRACTICĂ ÎN PREZENT LA FACULTATE:

1. Stagii de formare în instituții din afara țării (Germania, Estonia ș.a.)
2. Participări la seminare instructive în cadrul proiectelor internaționale (TEREC, Parteneriat global pentru educație, WETEN).
3. Participarea la training-uri în cadrul proiectelor internaționale (SAMRS).
4. Participarea la seminare instructive în cadrul proiectelor naționale (LUMOS Moldova, Educație centrată pe cel ce învață, Tehnologii informaționale securizate).
5. Vizite de documentare în străinătate (în centre universitare: Universitatea Aveiro, Portugalia, Universitatea Ulikool, Talin, Estonia).
6. Cursuri de instruire în străinătate (Departamentul de Educație și Cultură al SUA, Institutul *Musicosophia*, Germania, Universitatea de Stat *Herzen*, S. Petersburg, Rusia, Universitatea Pedagogică de Stat din Moscova ș.a.).
7. Stagii în alte instituții universitare din țară.
8. Cursuri de management cultural-artistic (în altă țară).

9. Cursuri de instruire în RM (de ex.: Formarea inițială a cadrelor didactice în domeniul educației incluzive).
10. Cursuri de formare continuă în alte instituții din țară.
11. Participarea în proiecte științifice instituționale, universitare.
12. Promovarea de master-class (în țară și în instituții din alte țări).
13. Promovarea de work-shop-uri (în țară și în instituții din alte țări).
14. Organizarea festivalurilor și concursurilor de interpretare muzicală.
15. Realizare de emisiuni televizate și radiofonice.
16. Participare la concursuri/festivaluri naționale/internaționale .
17. Conducerea tezelor de doctorat.
18. Președinte/membru/ secretar al Seminarului Științific de profil/Consiliului Științific Specializat.
19. Participarea la activități de master-class.
20. Recenzarea tezelor de doctor și doctor habilitat.
21. Stagii de postdoctorat.
22. Studii de doctorat.
23. Participarea în ateliere didactice.
24. Participare la Seminarul metodologic intercedral al facultății ș.a.

Formele în cauză sunt diverse ca gen și ambigue sub acest aspect dacă e să ne referim la cele două forme de bază ale activității cadrului didactic universitar:

- * Activitatea didactică.
- * Activitatea științifică.

Or, universitarul, conform statutului său, este: a) cadru didactic (predă); b) cercetător (face știință).

CONCLUZIE TRANZITORIE – 2: Formarea continuă ar trebui să se desfășoare pe ambele domenii: a) didactic, b) de cercetare.

CONCLUZIE TRANZITORIE – 3: formarea continuă la facultatea de Științe ale Educației și Arte se produce, ar părea, în mod activ și variat: sub o formă sau alta, toate cadrele didactice, în fond, au realizat în ultimii cinci ani o experiență (sau mai multe și diverse experiențe) de formare continuă (de la stagii în străinătate - la participare la training-uri, seminare, work-shop-uri, master-class etc. locale).

ÎNTREBĂRI:

- * Cum calificăm această activitate la facultate: e bună situația sau nu? e suficient ceea ce se face sau nu?
- * Cum determinăm acest lucru ?
- * Care sunt criteriile de determinare?
- * Ce trebuie făcut pentru a dezvolta activitatea ?
- * Etc.

O ALTĂ ÎNTREBARE (PROBLEMĂ) CARE ȚINE DE FORMAREA CONTINUĂ - **impactul (randamentul, rezultatul) ei**. Ce se întâmplă după ce cadrul didactic revine de la stagiul de formare? Ce se schimbă în metodologia de predare, în activitatea de cercetare, în alte activități ale sale, ce se schimbă în sala de curs, cu studenții, la catedră, în universitate? Sau: *am fost, am văzut, impresii extraordinare!* etc. și, cu aceasta, totul se termină? Cum se stabilește și se monitorizează acest impact?

CONCLUZIE TRANZITORIE – 4: întrebările rămân deschise pentru că nu există criterii clare.

IMPACTUL ACTIVITĂȚII DE FORMARE CONTINUĂ LA FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI (selectiv):

- * elaborarea de noi programe educaționale (de exemplu, programul universitar *Educația incluzivă*: elaborare a planului de învățământ, a curricula, amenajarea unui laborator etc.);
 - * elaborarea de noi planuri de învățământ conform standardelor europene;
 - * elaborarea de noi cursuri universitare / suporturi de curs pe platforme noi (Moodle ș.a.);
 - * elaborarea de lucrări didactice / metodologice noi (ghiduri ș.a.);
 - * elaborarea de noi curriculum-uri universitare;
 - * completarea laboratoarelor didactice și științifice cu noi materiale aduse din instituțiile respective (cărți, CD-uri, fonocrestomații etc.);
 - * stabilirea de relații de parteneriat cu colegii din alte instituții și cu departamentele respective (încheierea acordurilor de colaborare ș.a.);
 - * implementarea în procesul educațional a noi tehnologii / metodologii de predare-învățare-evaluare;
 - * organizare de seminare metodologice, conferințe științifice în baza noilor cunoștințe / problemelor actuale în domeniu;
 - * ș.a.
- UN ALT ASPECT AL PROBLEMEI - ABORDAREA ACTIVITĂȚII DE FORMARE CONTINUĂ ÎN SISTEM (în corelare directă cu celelalte activități ale cadrului didactic / ale activității universității, în general). Deseori noi tratăm problemele separat una de alta, ne ocupăm de problemă luate în sine. Or, totul trebuie să fie corelat: când tragi de un fir, se mișcă toate celelalte, în aceeași ordine.

ÎN REZULTATUL EXAMINĂRII PROBLEMEI, FORMULĂM UNELE SUGESTII ÎNTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE FORMARE CONTINUĂ:

- * Determinarea unei structurii manageriale din organigrama universității în obligațiunile căreia ar intra activitatea de formare continuă a cadrelor didactice universitare: planificare, monitorizare etc.
- * Revizuirea Regulamentului universitar la acest subiect.
- * Reconceptualizarea noțiunilor de *Perfecționare* și de *Formare Continuă* reieșind din contextul exigențelor și a realității de azi (reconceptualizare la nivelul mentalității fiecărui cadru didactic).
- * Determinarea posibilelor forme de perfecționare reieșind din cele două aspecte ale activității cadrului didactic universitar: a) de predare, b) de cercetare.
- * Stabilirea criteriilor de apreciere a activității de formare continuă a cadrului didactic.
- * Stabilirea modalității de cuantificare a activității.
- * Stabilirea normelor de impact (randament) ale formării continue.
- * (Lista sugestiilor ar putea fi continuată prin reîntoarcerea la lista de „neclarități” expuse la începutul prezentării de față).

